

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

12.11.2025 Dnro: EURA 2021/211938/09
02 01 01/2025/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Asumisen Ankkuri - Tukea ja osallisuutta asumiseen

Hakijan virallinen nimi

Etelä-Savon hyvinvointialue

Hakemusnumero

211938

Saapumispäivämäärä

30.09.2025

Alkamispäivämäärä

01.03.2026

Päätymispäivämäärä

31.12.2027

Viranomaisen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Etelä-Savon ESR+ hankehaku (2/2025)

Hakuilmoituksen tunnus

ESAELY-110

Käsittelijä

Kirsi Komppa

Toimintalinja

4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite

4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Tukimuoto

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Vuonna 2024 asunnottomuus kasvoi Suomessa ensimmäistä kertaa yli vuosikymmeneen. Samana vuonna tilastoitiin huomattavaa kasvua häättöasioiden ja toimitettujen häättöjen määrässä. Taustalla vaikuttavat muun muassa kohtuuhintaisten asuntojen puute, sosiaalietuuksien heikentyminen, elinkustannusten nousu sekä maksuhäiriöt ja vuokravelat. Pelkkä asunnon tarjoaminen ei riitä, jos yksilöllä ei ole edellytyksiä huolehtia asumisestaan – epävakaa asumistilanteen tasapainottamiseen tarvitaan kokonaisvaltaista tukea.

Hankkeen päätavoite on torjua asunnottomuutta ja syrjäytymistä sekä edistää heikossa asemassa olevien työelämään osallistumisen edellytyksiä osallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä vahvistamalla. Hankkeessa kehitetään Mikkelin ja Pieksämäen seutukunnissa asumisen ohjauksen palvelumalli, joka tukee asunnottomuuden ehkäisyä ja toimii jatkossa pysyvänä osana asumisen tukipalveluja. Palvelussa vahvistetaan osallistujien arjenhallintaa, kuten kodinhoitoa, taloudenhoitoa ja viranomaisasiointia. Palvelua tarjotaan Mikkelin ja Pieksämäen seutukunnissa, ja toimintaa kehitetään yhteistyössä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Asumisen ohjauksen palvelukonseptin ohella hankkeessa kehitetään myös toiminta-alueelle vakiinnutettava vertaistukeen perustuva asunnottomuuden ehkäisyn toimintamalli, jossa paikalliset järjestöt ja tukihenkilöt ovat keskeisessä roolissa. Asunnottomuuden ehkäisyn vertaistoiminta vahvistaa yksilön kokemaa sosiaalista osallisuutta sekä arjen tasapainottumista asumisen haasteita kokevan henkilön kiinnittyessä arkea tasapainottavaan yhteisöön.

Hankkeen varsinaiseen kohderyhmään kuuluvat työelämän ulkopuolella olevat Mikkelin ja Pieksämäen seutukunnissa asuvat asumisen haasteita omaavat henkilöt. Erityistä huomiota kiinnitetään 18–29-vuotiaisiin nuoriin, joilla on haasteita asumisessa tai arjenhallinnassa. Kohderyhmällä on usein terveydellisiä haasteita, kuten mielenterveys- ja päihdeongelmia. Kohderyhmässä on myös maahanmuuttajia, joilla voi olla erinäisiä itsenäiseen asumiseen liittyviä haasteita. Asiakkailla on runsaasti erilaisia toiminta- ja työkykyyn liittyviä haasteita ja heidän asemansa työmarkkinoilla ja koko yhteiskunnassa on haavoittuva. Nämä asiakkaat tarvitsevat matalan kynnyksen palveluja sekä tukea koulutukseen ja työelämään siirtymiseen ja sinne kiinnittymiseen.

Hanke vaikuttaa myönteisesti asumisen haasteita kokevien elämänlaatuun, palveluihin ohjautumiseen sekä työnhakuun ja työllistymiseen. Hankkeessa pilotoitavien toimintamallien avulla pyritään vähentämään hädäntilanteiden määrää erityisesti niiden henkilöiden kohdalla, joiden asuminen on haasteellista. Hankkeen myötä alueelle vakiintuu vaikuttava asumisen ohjauksen palvelu sekä vertaisuuteen perustuva asumisen tuen toimintamalli, jotka vähentävät tulevaisuudessa asunnottomuutta sekä ilmiöön liittyviä haittoja. Toimien juurtumista edistetään valmentamalla työmenetelmiä myös Etelä-Savon hyvinvointialueen henkilöstölle sekä osallistamalla alueen järjestöjä yhteiseen kehittämiseen.

Hankkeen toimenpiteet

1. Asunnottomuuden ehkäiseminen asumisen haasteita omaavien ihmisten asumistaitoja vahvistamalla.

Työpakettien toimenpiteet:

1.1. Asumisen ohjauksen palvelun yhteiskehittäminen

Asumisen ohjauksen palvelua kehitetään yhdessä järjestöjen ja muiden hyvinvointialueiden kanssa. Asumisen ohjausta kehitetään yhdessä Etelä-Savossa pitkään kotiin viettävää asumisen ohjauksen tukipalvelua tarjonneiden toimijoiden, kuten Viadian ja Savonlinnan Toimintakeskuksen kanssa. Asumisen ohjauksen mallia pilotoidaan käytännön ohjaustyön kautta ja työtapoja kehitetään läpi hankkeen toiminta-ajan yhteistyötahojen kanssa. Hankkeessa pilotoitava asumisen ohjauksen palvelu vakiinnutetaan osaksi hyvinvointialueen toimintaa. Vaikuttavat ja hyvät käytännöt kuvataan asumisen ohjauksen palveluprosessiin, jota toteutetaan hyvinvointialueella hankkeen päätyttyä. Kevät 2026 ->

1.2. Asumisohjauksen palvelun tarjoaminen asumisen haasteita omaaville

Hankkeessa tarjotaan osallistujille asumisen ohjausta Mikkelin ja Pieksämäen seutukunnissa asuville. Asumisen ohjaus on tavoitteellista toimintaa, jossa vahvistetaan esimerkiksi kodin- ja taloudenhoitoon liittyviä taitoja sekä vahvistetaan arjen sujuvuutta edistäviä toimintamalleja. Palvelua toteutetaan asiakaslähtöisesti, ja sen sisältö määräytyy asiakkaan yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Ohjauksessa laaditaan erilaisia asumisen haasteita varten omat toimintamallinsa (esimerkiksi velka-, hamstraus-, häiriökäyttäytymistilanteet). Ohjauksessa jalkaudutaan yhdessä asiakkaan kanssa arjen- ja taloudenhoidon kannalta merkityksellisiin paikkoihin, kuten Kelaan, ostoksille tai talousneuvolaan. Palvelun aikana voidaan harjoitella myös esimerkiksi viranomaisasiointinissa tarvittavia digipäätaitoja sekä auttaa verkkoasiointin mahdollistavien tunnusten hankkimisessa. Kesä 2026 -->

1.3 Asumisen ohjauksen toimintamallin valmennus hyvinvointialueen sosiaalihuollon henkilöstölle

Asumisen ohjauksen juurtumista osaksi hyvinvointialueen toimintaa edistetään valmentamalla palvelun sisältöä Etelä-Savon hyvinvointialueen sosiaalihuollon henkilöstölle. Asumisen turvaamisen näkökulmasta katsottuna oleelliset haasteet tunnistetaan käytännön ohjaustyön kautta, ja asiakkaan tukemiseksi kehitetään helposti

käyttöön otettavat palvelupolut, joita voidaan hyödyntää osana sosiaaliohjaustyötä. Eri asumisen haasteisiin suunnatut ohjauspolut ja näiden tukitoimet kuvataan selkeään muotoon, jotta ohjausmenetelmiä on mahdollista hyödyntää myös hankkeen päätyttyä, ja että hyvät käytännöt voidaan levittää myös muille hyvinvointialueille. Henkilöstölle suunnattuun valmennukseen lisätään osio myös hankkeessa kehitettävästä vertaisuuteen perustuvasta asumisen ohjauksen toimintamallista. Kevät 2027 -->

2. Edistetään haavoittuvassa asemassa olevien osallisuutta, työ – ja toimintakykyä sekä palveluihin ohjautumista.

Työpaketin toimenpiteet:

2.1 Työ- ja toimintakyvyn sekä elämänlaadun lisäämisen toimet

Asumisen ohjaukseen osallistuvien osallisuuden tunne ja elämänlaatu lisääntyvät asumistaitojen vahvistumisen myötä. Palvelu pohjautuu vahvasti yksilön perustarpeiden, kuten turvallisuuden, fyysisten ja sosiaalisten tarpeiden sekä autonomian vahvistamiseen. Asumisen ohjaukseen sisällytetään elintapaohjauksen osa-alueita, joka lisää valmennettavan edellytyksiä huolehtia omasta hyvinvoinnistaan. Etelä-Savon hyvinvointialueen laadukas ja vaikuttava elintapaohjaus tuodaan hankkeen kautta paremmin saavutettavaksi myös asumisen haasteita omaaville. Etelä-Savon hyvinvointialueen elintapaohjauksen verkostoa voidaan hyödyntää asumisen ohjauksen sisällön suunnittelussa. Kevät 2026 -->

2.2 Elämänlaadun muutoksen ja palveluihin ohjautumisen arviointi

Hankkeen toimien vaikuttavuutta arvioidaan erilaisilla mittareilla. Hankkeessa mitataan osallistujien kokemaa elämänlaatua ohjauksen eri vaiheissa sekä selvitetään, mihin palveluihin osallistujat ohjautuvat hankkeen asiakkuuden aikana. Oletuksena on, että elämäntilanteen vakiintumisen myötä osallistujat pystyvät kiinnittymään kuntoutumista sekä työllistymistä edistäviin palveluihin. Edellä mainittujen asioiden lisäksi myös palvelun laatua mitataan osallistujille suunnatun kyselyn avulla. Syksy 2026 -->

2.3 Asumisen turvaaminen ja palveluihin kiinnittyminen

Asumisen ohjauksessa tehdään tiivistä yhteistyötä sosiaalitoimen, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen sekä asumisen turvaamisen näkökulmasta merkityksellisten tahojen, kuten vuokranantajan, seurakunnan ja järjestöjen kanssa. Yhteistyön kautta edistetään ohjaukseen osallistuvan edellytyksiä kiinnittyä erinäisiin työ- ja toimintakykyä vahvistaviin toimintoihin. Ohjauksen aikana osallistujaa autetaan ensisijaisesti terveyden- ja sairaanhoidon palveluihin hakeutumisessa. Asumisen ohjaaja tarvittaessa koordinoi verkostoyhteistyötä sekä auttaa osallistujia tarpeen mukaan soveltuvan vuokra-asunnon löytämisessä yhdessä vuokranantajien kanssa. Osallistuja arvioi asumistaitojaan ohjauksen eri vaiheissa. Kesä 2026 -->

3. Parannetaan asunnottomuuden ehkäisyn palvelujen saatavuutta kaupungeissa ja taajamissa kehittämällä toimintamalli yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Työpaketin toimenpiteet:

3.1 Vertaisuuteen perustuvan asumisen tuen mallin kehittäminen

Vertaistuki on vakiintunut vaikuttavaksi menetelmäksi sosiaali- ja terveyspalveluissa, erityisesti kodittomuuden ja päihdeongelmien rajapinnoilla. Hankkeessa kehitetään vertais- ja tukihenkilötoimintaan perustuvaa asumisen ehkäisyn toimintamallia yhdessä toiminta-alueen järjestöjen ja muiden kohtaamispaikkatoimintaa tarjoavien tahojen kanssa. Nämä yhteisöt tarjoavat kohderyhmälle arjenhallintaa ja osallisuutta lisäävää tukitoimintaa. Toimintamalliin sisällytetään muun muassa keskusteluapua sekä mahdollisesti erilaisia ryhmämuotoisia toimintoja. Kokemuseräinen asiantuntijuus vahvistaa tutkitusti asiakkaiden luottamusta palvelujärjestelmään ja madaltaa kynnystä hakea apua. Toimintamallin kehittämistä varten järjestetään yhteisiä tilaisuuksia, joissa on mahdollista hyödyntää myös kokemusasiantuntijoiden osaamista. Kevät 2026 -->

3.2 Järjestöjen tuottamat palvelut kunnissa

Useat toiminta-alueen järjestöt ovat hankkeen suunnitteluvaiheessa ilmaisseet halukkuutensa osallistua asunnottomuuden ehkäisyn toimintamallin kehittämiseen. Hankkeen käynnistysvaiheessa etsitään näiden lisäksi muita yhteistyöhön sitoutuvia toimijoita. Asunnottomuuden ehkäisyn toimintamallia levitetään hankkeessa kaupunkien lisäksi myös pienempiin kuntiin pääasiassa järjestöyhteistyön kautta. Hanketyöntekijät kartoittavat alueen matalan kynnyksen kohtaamispaikat, jossa kohdataan heikossa asemassa olevia väestöryhmiä. Kaupunkialueiden ulkopuolella asuvia ohjataan soveltuvan asunnottomuutta ehkäisevän matalan kynnyksen toiminnan pariin. Hankkeen aikana sovitaan käytännöt asunnottomuuden ehkäisyn yhteistyön jatkolle alueen järjestöjen kanssa. Kevät 2026 -->

Lisätietoja hakemuksesta

Kohderyhmän koko 45 osallistujaa, joista 37 työttömiä, 4 koulutuksessa ja 4 työelämän ulkopuolella olevia. Lyhyen aikavälin tulostavoitteet: 10 aloittanut työnhaun, 2 koulutuksessa.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Mikkeli, Pieksämäki, Juva, Hirvensalmi, Mäntyharju, Puumala, Kangasniemi

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	187 983	0	187 983
Flat rate 40 % kehittäminen	75 193	0	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	263 176	0	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	210 553	0	0
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	52 623	0	0
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	263 176	0	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke sopii Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -rakennerahasto-ohjelman toimintalinjan 4. erityistavoitteeseen 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen.

Hankkeen tavoitteena on kehittää asunnottomuuden ja syrjäytymisen ehkäisyyn asumisen ohjauksen palvelumalli. Hankkeen kohderyhmä on haastava ja vaikeasti tavoitettava. Kohderyhmän tavoittamista ja sitouttamista hankkeeseen ei ole varmistettu etukäteen. Hakemuksessa ei ole riittävästi kuvattu mihin palveluihin asiakkaita ohjataan, mitkä ovat vastaanottavia tahoja hyvinvointialueella tai muissa palveluissa. Hakemuksessa ei ole avattu tehtävää yhteistyötä mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kanssa. Hakemuksessa ei ole kuvattu selkeää asiakaspolkua hankkeeseen ohjautumisesta, palveluista ja vastaanottavista yhteistyötahoista. Hankkeessa kehitettävä asumisen ohjauksen palvelumalli jääkin epäselväksi.

Hankkeen toiminta-alue ja nimetyt järjestöt poikkeavat osittain toisistaan. Hankevalmistelussa ei ole huomioitu tai tehty yhteistyötä alueen kuntien tai vuokratyöyhtiöiden kanssa.

Hanke ei tuo merkittävää lisä- tai uutuusarvoa hyvinvointialueen normaaliin tehtävään asumisen tukipalveluiden järjestämisessä. Hakijalla on toteutuksessa ELOA - Eloisasti osallistuen kohti työelämää ESR-hanke, jossa kehitetään työ- ja toimintakykyä lisääviä palveluita ja toimintamalleja. Haettava hanke on osittain päällekkäinen jo rahoituksessa olevan hankkeen kanssa.

Hanke on kustannuksiltaan suuri suhteessa hankkeen vaikutuksiin ja tuloksiin.

Pisteet 27/57

Hakemus ei ole arviointipisteytyksessä saanut hakuilmoituksessa edellytettyä 50%:n pistemäärää maksimipistemäärästä, joka vaaditaan hankkeen rahoittamiseksi. Näin ollen hanketta ei esitetä rahoitukseen.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 6.10.2025

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous 17.11.2025

Etelä-Savon MYR-sihteeristö 9.12.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei